

“ŞEHİRCİLİK ŞURASI” GÜMÜŞHANE İÇİN DE BİR DÖNÜM NOKTASI OLACAK

“Şehircilik Şûrası” 27 Ocak 2017 Cuma günü Ankara’da Beştepe Millet Kültür ve Kongre Merkezi’nde toplandı.

Toplantıya Gümüşhane il ve ilçelerindeki tüm belediye başkanları da katıldı. **Şehircilik Şûrası’nda konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Bizler, her alanda olduğu gibi, şehircilik konusunda da tarihimizden ibret alarak, hataların tekerrürünü önlemek mecburiyetindeyiz. Geçtiğimiz 14 yılda bu konuda çok önemli adımlar attık. Elbette, bu süreçte yapılan işlerin de eksikleri olmuştur. Ama şu bir gerçektir ki Türkiye, tarihinin en kapsamlı, sosyal yönü en güçlü, halkımızın her kesimine hitap eden şehirleşme hamlesini, bu dönemde gerçekleştirmiştir” dedi.**

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe Millet Kültür ve Kongre Merkezi’nde gerçekleştirilen Şehircilik Şûrası’na katılarak bir konuşma yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından “Şehircilikte Yeni Vizyon” temasıyla düzenlenen Şehircilik Şûrası’nın hayırlara vesile olması temennisinde bulunarak yaklaşık 3 ay boyunca, 4 komisyon hâlinde çalışmalarını yürütecek olan şûraya katkı verecek herkese teşekkürlerini iletti. **“ŞÛRANIN, BİR DÖNÜM NOKTASI OLACAĞINA İNANIYORUM”**

Şûra’nın, bilim insanlarından ilgili kurumların uzmanlarına, sivil toplum kuruluşlarından meslek örgütlerinin temsilcilerine kadar geniş bir katılımıla çalışacağını ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Şehirlerimizizin, meselelerimizizin ve çözüm yollarının enine boyuna tartışılacağı şûramızın, bu alanda bir dönüm noktası olacağına inanıyorum. Şûranın düzenlenmesinde emeği geçen herkesi tebrik ediyorum” dedi.

“BİZİM MEDENİYETİMİZDE ŞEHİR, İNSANIN YARATICISINA YÖNELİŞİNİN SİMGESİDİR”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, toplumdan uzak, tek başına yaşamının insanın fıtratına aykırı olduğunu belirterek, şehirlerin bu fitri ihtiyaçtan doğduğuna dikkat çekti. Güzellik ve estetik arayışının insanın özünde var olan hasletler olduğunu anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Medeniyet kavramının, insanların bir arada yaşadıkları şehirleri ve o şehirleri anlamlı kılan yapıları da ifade eden, geniş bir anlam dünyası vardır. Gerçekten de insan, doğanın çehresini değiştirebilecek müdahaleler yapma bilgisine ve iradesine sahip âlemdaki tek varlıktır. Şayet bu müdahale güzele, iyiye, hayırlıya ulaşma yönünde olursa, insan, Allah’ın yeryüzündeki halifeliği vasfına uygun davranmış olur. Aksi yönde hareket ederse, bu Allah’la ‘haşa’ yarışma yolunu açar ki, o yolun sonu hem insanın hüsranıdır, hem de dünyanın mahvıdır. Batı medeniyeti, büyük ölçüde, işte bu ikinci yolda ilerlediği için, sahip olduğu devasa üretim ve inşa kapasitesine rağmen, insanların mutluluğuna aynı oranda katkıda bulunamıyor. Hâlbuki bizim medeniyetimizde şehir, daha doğrusu binalar, sokaklar, mahalleler, insanın yaratıcısına yönelişinin simgeleridir, öyle olmak zorundadır. Hatta şehri, “cennet tasavvurunun bir parçası” görenler dahi mevcuttur. İbn-i Haldun’a göre, şehirlerin bir ruhu vardır ve insanlar zamanla yaşadıkları şehrin ruhuyla özdeş hâle gelir” ifadelerini kullandı.

“İNSANLA ŞEHİR ARASINDAKİ İLİŞKİYİ DOĞRU KURMAK ÖNEMLİ”

Şehirde yaşamaya karar vermenin, aynı zamanda bir hayat biçimi tercihi vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, insanla şehir arasındaki ilişkiyi doğru kurmanın çok önemli olduğunun altını çizdi. Yahya Kemal’in, “Bir iklim manzarası, mimarisi, halkı arasında ahenk varsa, orada gözlere bir vatan tablosu gözüktür” sözlerini anımsatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasına şöyle devam etti: “Bizim için şehir, hem vatandır, hem de Rabbimize yönelişimizin tezahürüdür. Tarihimizde, şehir-insan ilişkisini, vatan sevgimizi ve Rabbimize olan yönelişimizi de kapsayacak şekilde kurmaya çalıştığımıza dair sayısız örnek

bulunuyor. Ecdadımızın, Orta Asya'dan Pakistan ve Hindistan'a, Selçuklu coğrafyasından Osmanlı'nın 3 kıtaya yayılan görkemli mirasına kadar çok geniş bir müktesebata sahibiz. Bununla birlikte, özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde yaşadığımız şehircilik facialarının sebeplerini çok iyi tespit etmeliyiz. Akif'in dediği gibi; 'Tarih'i "tekerrür" diye tarif ediyorlar; hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?' Bizler, her alanda olduğu gibi, şehircilik konusunda da tarihimizden ibret alarak, hataların tekerrürünü önlemek mecburiyetindeyiz. Geçtiğimiz 14 yılda bu konuda çok önemli adımlar attık. Elbette, bu süreçte yapılan işlerin de eksikleri olmuştur. Ama şu bir gerçektir ki Türkiye, tarihinin en kapsamlı, sosyal yönü en güçlü, halkımızın her kesimine hitap eden şehirleşme hamlesini, bu dönemde gerçekleştirmiştir."

"DÜZENLİ AMA KARAKTERİ OLMAYAN ŞEHİRLEŞME, BİZİM İDEALİMİZ OLAMAZ"

Dünyanın dört bir tarafında, tüm önemli şehirleri ziyaret etme imkânı bulduğunu anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şehirleşme konusunda yaşanan sıkıntıların sadece Türkiye'ye mahsus olmadığını dile getirdi. Pek çok ülke ve toplumda, benzer sancıların yaşandığını sözlerine ekleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşmasına şöyle devam etti: "Dünyada 1950 yılında nüfusu 10 milyon üzerinde olan sadece 2 şehir vardı: New York ve Tokyo. Bugün ise dünyada nüfusu 10 milyon üzerinde 34 şehir mevcuttur ve yenileri de hızla gelmektedir. Aynı şekilde nüfusun kır ve kent dağılımı da hızla bozulmakta, insanlar şehirlere adeta yığılmaktadır. Dünyayı bir kenara bırakıyorum, ülkemize baktığımızda, 1950'de nüfusumuzun sadece yüzde 25'i şehirlerde yaşarken, bugün bu oran yüzde 90'ı aşmıştır. Tüm çarpıklıklarına, tüm zorluklarına, sıkıntılarına rağmen insanlar şehirlerde yaşamayı tercih etmektedir. Gittiğim yerlerde, elbette çok düzenli, çok planlı, çok nizami şehirleşme örneklerini de gördüm. Ama bir şeyin düzenli olması, nizami olması, doğru ve güzel olduğu anlamına gelmiyor. Bizim şehirlerimiz, toplumumuzda var olan çeşitliği, farklılıkları bir arada yaşatabilme geleneğini yansıtan özelliklere sahiptir. Binaların, meydanların, mahallelerin belirli bir kimliği, şahsiyeti vardır. Bu yüzden hiçbirisi diğerinin aynı değildir. Hâlbuki özellikle Batı ülkelerinde, tektipçi bir mimari anlayış hâkimdir. Hepsi de birbirine benzeyen sokaklarda, aynı tip binalardan yüzlerce, binlerce görürsünüz ve aralarındaki farkı anlayabilmeniz gerçekten çok zordur. Düzenli ama karakteri olmayan şehirleşme, bizim idealimiz, modelimiz asla olamaz. Maalesef, yine 1940'lardan itibaren, çarpık yapılaşmanın diğer adıyla gecekondulaşmanın yanında, aynı kötü, kişiliksiz, çirkin projenin yüzlerce, binlerce uygulaması olan apartmanlar, siteler ortaya çıkmıştır. İmkânların kısıtlı olduğu, insanların sadece başlarını sokacak bir ev hayaliyle yöneldiği bu yapılaşma tarzı artık son bulmalıdır diye düşünüyorum. Yani bu şûrada bunun üzerinde ısrarla durulması gerekiyor diye düşünüyorum. Az önce Sayın Başbakan da söyledi ben 'dikey' mimariden yana değilim. Ben 'yatay' mimariden yanayım. İnsan topraktan uzak değil toprağa yakın olarak yaşamalıdır. Böyle düşünüyorum. Bugünün Türkiye'si böyle bir çirkinliği, böyle bir nobranlığı asla hak etmiyor. 'Dikey' mimarinin altında yatan gerçek nedir? Az topraktan çok büyük para kazanmak. Yapılan iş budur."

"İNSAN ÖNCELİKLİ, YAŞANABİLİR ŞEHİRLER KURMALIYIZ"

Cumhurbaşkanı Erdoğan, TOKİ binaları başta olmak üzere, artık Türkiye'de, tarihe, kültüre, bölgenin karakteristiklerine, hayat tarzına uygun binaları inşa etme dönemi geldiğini ve geçtiğini ifade etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, sadece beton, demir, tuğla yığınlarından oluşan çirkin yapıların, şehirleri, yaylaları, kıyıları dahi işgal etmeye başladığını anlatan Cumhurbaşkanı Erdoğan, Karadeniz'in yaylalarında, Ege'nin, Akdeniz'in kimi kıyı bölgelerinde gördüğü çirkinliklerden çok derin üzüntü duyduğunu ifade etti.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu facialara, bakanlık olarak, belediyeler olarak, ilgili

ve yetkili tüm birimler olarak, iş birliği hâlinde izin vermemesi gerektiğinin altını çizerek, “Öte yandan şehirlerimiz, kentsel dönüşüm projeleriyle, gecekondu tarzı yapıların istilalarından kurtarılırken, şahsiyetsiz mimari ekollerin pençesine de itilmemelidir. Kendi şehir kültürümüzü ihya edecek bir atılımı, hep birlikte hayata geçirmeliyiz. Sadece rant, sadece kar, sadece kazanç odaklı bir anlayışla, böyle bir şehir inşası gerçekleştiremeyiz. En büyük kazancımızın, insan öncelikli yaşanabilir şehirler kurmak olduğunu kabul ederek, yolumuza devam etmeliyiz. İnsanlara huzur değil gerginlik veren bir şehir, sorunlu bir şehirdir. ABD’de Manhattan’ı düşünün, o devası binaların arasına girdiğiniz zaman orada bir ruhsuzluğun olduğunu görürsünüz ve orada insan gerçekten ‘ben bir şehirde medeni olarak yaşıyorum’ diyemez. Böyle bir hâl var. Çıkarsınız odanıza karşı tarafta bir beton yığınının görürsünüz. Yeşili filan görmek mümkün değil ve rüzgârının estirdiği cereyanlar arasında yaşama mahkûm olursunuz” dedi.

“BUGÜN DÜNYANIN EN BÜYÜK ŞEHİRLERİ TERÖR TEHDİDİ ALTINDA”

Bugün dünyanın en büyük 30 şehrinin, terör tehdidi altında bulunduğunun altını çizen Cumhurbaşkanı Erdoğan, şehirleşmenin getirdiği siyasi, ekonomik, sosyal sorunları, güvenlik sıkıntılarını aşmanın çözümü üzerinde hep birlikte kafa yorması gerektiğini söyledi.

Bununla birlikte, sorunu çözmenin, toplumun bir kesimini diğerlerinden tecrit edecek yapı adacıkları oluşturmak anlamına da gelmemesi gerektiğini dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, “Bizim kültürümüzün şehirlerinde zenginle fakir, ümmiyle âlim, zahitle serkeş, patronla işçi aynı mahallede, yan yana evlerde, bir ses işitimi mesafede oturabilmektedir. Bu birliktelik, herkesin diğerinin hâlini görmesine, gerektiğinde yardım elini uzatmasına, gerektiğinde yarasını sarmasına imkân tanımaktadır. Bu dokuyu öldüren, bireyselleşmeyi teşvik eden yapılaşmalar, medeniyetimizin şehir kavramındaki dünya cennetini cehenneme çevirir. Görüldüğü gibi, şehir dediğimiz zaman üzerinde durmamız, düşünmemiz, hesaba katmamız gereken pek çok husus bulunuyor” diye konuştu.